

Anh Lê Uyên Phương,

Mọi người vẫn gọi anh bằng tên ấy, cái tên quen thuộc của hàng triệu người Việt sống trong thập niên 60 cho đến nay, và còn được nhắc nhở mãi mãi về sau. Viết những dòng chữ này cho anh, tôi chỉ xin anh cho được gọi anh là anh Lộc, như ngày bé ở Đà Lạt mỗi khi đến chơi với T. Lan, H. Mai . . . (em gái anh), vẫn quen chào và gọi anh như thế.

Tôi không phải là nhà văn và cũng ít khi viết lách nên không làm sao tả hết được những rung cảm, những khắc khoải, ngậm ngùi . . . như có một nỗi buồn vô cơ nào đó ẩn sâu trong tâm hồn mỗi khi nghe những bài hát anh sáng tác. Mỗi người nghe nhạc và lời hát của anh có thể có những rung cảm và cảm nghĩ khác nhau. Riêng tôi, nhạc và lời hát của anh là những âm điệu, những bài thơ mang lại cho tôi khung trời kỷ niệm ngày còn thơ ấu, với mây trời, núi đồi Đà Lạt, mang đến nỗi buồn tự nhiên của “một ngày (Đà Lạt) mưa bão rơi bời”. Không biết có phải những người sinh ra và lớn lên ở Đà Lạt đều có những xúc cảm thiên nhiên, có tâm hồn lãng mạn, dễ xúc động trong thế giới thơ và nhạc giống nhau không? Tôi yêu thích nhạc của anh từ những ngày khởi đầu ở Đà Lạt đầu thập niên 60. Sau đó lại có duyên may về ở Sài Gòn từ năm 1964, nên không bao giờ bỏ sót một buổi trình diễn nào của anh dành cho sinh viên, và bất cứ ở đâu.

Mãi đến năm 1990 tôi mới được đọc một quyển truyện ngắn và tùy bút của anh “**Không Có Mây trên thành Phố Los Angeles**” để biết là, những bản nhạc với lời thơ ngắn gọn, cô đọng ấy, không đủ để đo bề sâu tâm hồn đầy những khắc khoải, vui buồn trong đời sống, không đủ để trang trải cả một ký ức sâu thẳm với bao nhiêu kỷ niệm đã qua, không gói kín được khung trời Đà Lạt và những ngày thơ ấu, nên anh đã phải viết, viết như thì thầm kể chuyện với chính mình, viết cho với đi những dâng trào của thương, nhớ, đau, buồn, thất vọng.

Nghe hết những băng nhạc của anh, xem anh trình diễn và đọc hết 9, 10 tập nhạc của anh, cũng chưa hiểu anh bằng một lần tôi đọc “**Không Có Mây trên thành Phố Los Angeles**”. Riêng tôi, cảm ơn anh, anh đã mang lại cho tôi thành phố Đà Lạt thơ mộng ngày xưa của thập niên 50,60. Đà Lạt của thiên nhiên, hoang sơ không phải là một Đà Lạt nhân tạo, bị bàn tay con người khai phá.

Bây giờ anh đang ở một thế giới xa xôi nào đó, miền Vĩnh Cửu, an bình, không có “Vũng Lầy của chúng ta”, không còn phải “hãy ngồi xuống đây, bên con vực này ngó xuống thương đau”.

Xin anh cho tôi được giới thiệu với độc giả Con Ong Việt một chuyện ngắn anh viết mà tôi thích nhất trong tập chuyện ngắn và tùy bút, “**Không Có Mây trên thành Phố Los Angeles**”.

Kim Ân

Con Chim Phượng Trên Thân Thế Nàng

Lê Uyên Phương

Lúc đó, nàng mười tám tuổi và nàng thắm yêu một người đàn ông hơn nàng mười hai tuổi. Hai người thường gặp nhau trong xưởng vẽ của người đàn ông, ở đó, nàng đã trở thành người mẫu cho hắn. Họ thường ăn uống với nhau, làm việc với nhau và nói đủ mọi chuyện tâm phào trong căn phòng đầy những bức tranh sơn dầu và lúc nào cũng sáng trưng như một phòng triển lãm. Hắn rất quý mến nàng và luôn xem nàng như một người em gái. Hai người hầu như lúc nào cũng đồng ý với nhau về mọi điều, nàng không bao giờ phản đối hắn một điều gì và hắn cũng không bao giờ nói hay làm một điều gì khiến nàng phật lòng. Duy có một lần, nàng đã nhất định không nhượng bộ hắn, khi hai người nói chuyện về một loài chim gọi là chim Phượng. Theo nàng, chim Phượng là một con chim có thật, nàng mô tả chim Phượng là một loài chim đẹp nhất trong các loài chim, người ta nói nó to thế này, lông nó thế này, nó múa thế này, nó bay thế nọ, hắn thì quyết đoán rằng chim Phượng chỉ là một sự tưởng tượng của con người, giống như con Rồng, chim Phượng không có thật. Hắn nói:

- Chim Phượng là con chim, đẹp nhất, tuyệt vời nhất trong sự tưởng tượng chủ

quan của mỗi người, hình ảnh con chim Phượng trong anh không giống hình ảnh con chim Phượng trong em.

Nàng nói:

- Anh là một họa sĩ, vậy anh thử phác họa con chim Phượng đang có ở trong đầu anh đi. Hắn vẽ phóng trên tờ giấy trắng, hình một con chim trông giống như chim Đại Bàng có đuôi thật dài và mặt của chim là khuôn mặt của nàng. Nàng cười:

- Em không bao giờ nghĩ rằng, một ngày nếu em trở thành một con chim, một con chim đẹp nhất trong sự tưởng tượng của anh, trông em lại hung dữ và đầy uy quyền đến như vậy. Cái cử chỉ nịnh bợ của hắn đã bị phản ứng ngược, hắn cười nói lảng qua chuyện khác.

Câu chuyện về con chim Phượng sau đó không ai trong hai người còn nhắc đến nữa; nhưng nàng đã luôn bị ám ảnh bởi nghi vấn về sự hiện hữu của loài chim này. Chim Phượng là một loài chim có thật hay chỉ là hình ảnh trong sự tưởng tượng của con người?

Sau đó nàng đã cùng gia đình rời khỏi Việt Nam trong một chuyến vượt biển, họ hoàn toàn mất liên lạc với nhau. Sau một thời gian xa cách, nàng bắt đầu nhớ căn phòng sáng trưng đầy những

tranh ảnh, nhớ mùi sơn dầu phẳng phất trong căn phòng, nàng nhớ người họa sĩ, nhớ những câu bông đùa của hắn. Nàng không ngờ nàng đã nhớ hắn đến như vậy, không lúc nào chợt thấy một cái gì liên quan đến tranh ảnh, đến hội họa mà nàng không nghĩ đến hắn, thế giới nàng sống lại là một thế giới đầy những ảnh tượng và màu sắc, vì thế nàng đã nghĩ đến hắn mỗi một giây phút trong đời sống nàng. Nàng yêu hắn, nhưng nàng thật sự không biết hắn có yêu nàng không, hay hắn chỉ luôn xem nàng như một người em gái? Nàng yêu hắn biết bao và nuôi hy vọng một ngày sẽ được gặp lại hắn, sẽ lại ngồi dưới cái ánh sáng được sắp xếp thuận lợi nhất cho sự làm nổi bật sắc đẹp của nàng, để hắn ngắm nghía nàng và ghi lại hình ảnh của nàng trên khung vải. Nàng yêu sự tận tụy của hắn khi hắn làm việc, nàng yêu sự cẩn trọng của hắn khi hắn đặt chiếc cọ lên khung bố cho nét vẽ đầu tiên, nàng yêu cái nhìn say sưa của hắn trên thân thể nàng – cái nhìn như muốn tìm kiếm cái tuyệt hảo nhất được ẩn dấu trên thân thể đó. Nàng yêu hắn, nàng thực sự yêu hắn, nàng nhớ hắn quay quắt và tiếc có lần nàng đã cãi ý hắn về chuyện con chim Phượng.

Một lần, tình cờ ghé vào một tiệm *tattoo* trong một *shopping center*, tò mò nhìn ngắm những hình mẫu treo khắp nơi trên bốn bức tường của cửa tiệm, từ những hình vẽ tầm thường như một chiếc lá, một bông hồng nhỏ xíu đến những hình vẽ hết sức kỳ lạ được chụp từ những hình đã được chạm trên da thịt của những khách hàng, nàng bỗng nhìn thấy hình chạm của một con chim có đôi cánh như cánh chim Đại Bàng màu đỏ sẫm và đuôi là hai sợi lông vũ dài tha thướt, con chim thể hiện một cái gì hết sức rực rỡ, uy

nghi và vô cùng xinh đẹp. Nàng hỏi người chủ tiệm tên con chim, ông ta nói đây là một con chim vẽ theo sự tưởng tượng của người Đông phương, người họa sĩ đã dùng những phần đẹp nhất của loài chim, theo sự chủ quan của hắn để vẽ nên chim này. Theo người chủ tiệm, có thể vì thế loài chim này không có thực và ông ta cũng không biết tên gọi của nó là gì. Nàng nghĩ ngay đến con chim Phượng mà có lần nàng đã tranh luận với người họa sĩ nàng yêu. Nàng đứng đắn thờ trong chốc lát rồi chợt có ý nghĩ là sẽ xâm hình con chim Phượng ở một chỗ nào đó trên thân thể nàng. Nàng cũng biết, đừng nói trong xã hội Đông phương, ngay trong xã hội Tây phương bây giờ chỉ có những người đàn ông trong các băng đảng, những người đã từng là lính tráng, những người đã có lần bị tù tội và không nhiều lắm những cô gái giang hồ, những người đàn bà bụi đời mới dám để chạm những hình *tattoo* trên thân thể mình; những người đàn bà đứng đắn, có tư cách, được trọng vọng hay cả những người có đời sống bình thường không ai dám nhìn thẳng vào một hình *tattoo* trên thân thể người khác đừng nói chi là xâm cả một *tattoo* thật to trên chính thân thể mình. Hơn nữa, nàng là một cô gái Á Đông, trong một gia đình nề nếp, tuy nàng có một thân hình hết sức cân đối và quyến rũ của một người mẫu; nhưng ở nàng, cái cung cách của một tiểu thư đài các vẫn không che dấu được. Sự bất tương xứng giữa bản chất của con người nàng và quan niệm chung về tính cách thể hiện của hình xâm *tattoo* đã khiến nàng hết sức bối rối. Nàng không biết nàng có chịu nổi cái nhìn của người khác khi thấy một *tattoo* thật lớn trên thân mình của một cô gái xinh đẹp và thùy mị như nàng không?

Nhưng cái ý muốn hình con chim Phượng dính liền trên da thịt nàng quá mạnh mẽ đến nỗi nàng tìm đủ mọi cách để tự biện hộ cho ý muốn của mình. Nàng nghĩ, nàng là người tự biết việc phải làm, hơn ai hết nàng biết nàng là một cô gái trình trắng và không có lý do gì để phải chứng minh điều đó với người khác. Cuối cùng nàng tự nghĩ:

- Tại sao nàng không xâm hình con chim này ở một chỗ kín đáo trên thân thể nàng, một chỗ mà người ngoài không thể thấy được. Mỗi đêm nhìn con chim Phượng, nàng sẽ nhớ đến người nàng yêu, một ngày nào đó, nếu được gặp lại hắn, nàng sẽ cho hắn món quà mà suốt đời hắn sẽ không thể nào quên được: Con chim Phượng có thật trên thân thể, ở chỗ kín đáo nhất của nàng. Nàng hăm hở hỏi người thợ chủ tiệm có đau lắm không? Hắn nói:

- Rất đau lúc chạy những đường viền và ít đau hơn khi pha màu.

Suốt ba tiếng đồng hồ nàng nằm nghiêng bất động trên chiếc ghế da dài của phòng *tattoo*. Thân hình nàng run lên mỗi lần cây kim vạch những đường cong trên chiếc mông bên phải của nàng. Nàng nghiêng rặng lại, nước mắt chảy ra vì đau đớn, nàng nhắm mắt lại, và cố hình dung trong đầu con chim Phượng cất đôi cánh màu nhung đỏ rực rỡ bay lượn trong ánh chiều tà rồi đậu lại trên chiếc mông tròn to của nàng khi nàng đang trần truồng nằm nghiêng bên bờ suối làm mẫu cho người họa sĩ nàng yêu. Hắn đang ghi lại hình ảnh đó, hình ảnh con chim Phượng với móng vuốt sắc bén đang bấu trên da thịt nàng đến rướm máu. Thời gian như vô tận cho sự nhập xác của con chim Phượng vào thân thể nàng, nàng hết sức đau đớn, đôi lúc gần như ngất xỉu mỗi lần màu sắc được khắc chồng lên một màu đã được khắc trước đó. Sự pha màu làm cho vết thương của nàng càng lúc càng như mở rộng thêm ra, nàng là cô gái mảnh mai, yếu đuối, chưa bao giờ phải chịu một sự đau đớn thể xác từ trước, bây giờ nàng đang tỉnh táo và cảm giác được từng mũi khoan có trộn màu đâm vào da thịt nàng. Nàng cảm giác nàng đang biến hình thành con chim Phượng và rồi đây nàng sẽ nhảy múa trong óc tưởng tượng của người họa sĩ. Đến lúc sự chịu đựng của nàng đã cùng cực thì sự hóa hình của con chim Phượng trên thân thể nàng cũng vừa hoàn tất. Nàng khoan khoái như vừa thoát khỏi một cuộc tra tấn cực hình, hết sức kiêu hãnh về sự chịu đựng của mình. Nàng có cảm giác như vừa trở thành một sinh vật mới, nàng khoan khoái, rất khoan khoái nàng vừa

hoàn tất một điều kỳ diệu. Nàng đứng trước tấm gương ngắm con chim Phượng bám trên mông bên phải của nàng, máu đang rịn ra trên toàn thân mình của con chim, con chim như đang tắm trong máu đỏ của nàng. Nàng được người ta đưa cho cái khăn có tẩm thuốc sát trùng, nàng lau nhẹ tẩm khăn qua phần da thịt đang rỉ máu, hình con chim Phượng to hơn một bàn tay, bỗng hiện ra, rực rỡ, đầy màu sắc trên chiếc mông trắng toát, nàng hơi cong chân lên và hai cái đuôi dài thướt thướt của con chim Phượng cũng uốn theo đường

cong trên đùi nàng. Nàng mỉm cười sung sướng:

- Chim Phượng là một con chim có thật.

Từ đó, nàng luôn trần truồng trong phòng riêng và rất thường đứng trước gương soi, ngắm nhìn con chim Phượng cử động trên chiếc mông tròn, trắng toát của nàng. Nàng thường uốn éo thân mình ở nhiều vị thế khác nhau để thích thú theo dõi sự chuyển mình nhẹ nhàng của con chim Phượng trên lớp da mịn màng của nàng. Nhiều khi đang lúc làm việc, nàng bỗng thấy nhớ con chim Phượng của nàng, nàng vào một nơi kín đáo, kéo cao chiếc *jupe* của nàng lên để nhìn con chim Phượng đang bất động cất đôi cánh màu huyết dụ của nó trên chiếc mông của nàng. Lạ lùng nhất là từ khi có hình con chim Phượng trên da thịt nàng, nàng không có cái cảm giác trần truồng ngay cả lúc nàng không mặc một mảnh vải nào trên thân mình. Nàng rất thoải mái trần truồng đi lại, ngồi làm việc, đọc sách hay nằm dài trên giường coi tivi; như một con chim, nàng có cảm giác như luôn được phủ bên ngoài da thịt một lớp lông vũ mịn màng màu huyết dụ. Mỗi đêm nàng nhớ đến người nàng yêu, nàng mơ mộng một ngày nào đó nàng sẽ gặp lại người họa sĩ. Lúc đó nàng sẽ nói:

- Em có một món quà vô giá để tặng cho anh, một món quà, em bảo đảm anh không thể nào đoán ra được. Nàng sẽ dành thì giờ cho hắn đoán mọi thứ hắn có thể tưởng tượng ra trên cõi đời này. Đến lúc hắn không có gì để nói thêm nữa, nàng sẽ bắt hắn ngồi xuống một chiếc ghế dựa êm ái và nàng sẽ từ từ cởi bỏ những quần áo trên người nàng, thật từ từ, thật chậm rãi, nàng muốn hắn phải nín thở, phải trở mắt nhìn nàng như nhìn một sinh vật đến từ một hành tinh khác, đến lúc mảnh vải cuối cùng trên người nàng được tháo ra, hắn sẽ bất ngờ nhìn thấy con chim Phượng, rực rỡ trên chiếc mông trắng toát của nàng. Nàng sẽ nói:

- Anh đã tin em chưa, chim Phượng là một con chim có thật và giờ đây nó đã thuộc về anh. Chàng sẽ nhẹ nhàng xoa bàn tay của chàng trên hình chim Phượng, chàng sẽ cảm giác được sự mịn màng và một chút hơi ấm tỏa ra từ thân mình con

chim trên chiếc mông căng tròn của nàng. Nàng sẽ nói:

- Anh có biết em đã phải chịu đựng đau đớn đến mức nào để cho sự hóa thân này không? Con chim Phượng đã nhiều năm trở thành da thịt của em và em đã rất sung sướng phải chịu đau đớn để có nó và để cho ngày hôm nay. Hấn sẽ cúi xuống hôn khắp nơi trên thân mình con chim, ở đó mỗi tế bào của nàng sẽ thức dậy và đánh thức những cảm xúc trong tận cùng da thịt của chàng. Chàng sẽ nói:

- Anh yêu em, anh yêu em biết bao!

Nàng đáp lời hấn:

- Em biết, em biết, bởi vì không ai có thể cho anh cái mà em đã dành riêng cho anh: sự đau đớn, trí tưởng tượng và niềm hoan lạc.

Nhiều năm đã trôi qua, giấc mơ đã không thành sự thật, người họa sĩ chỉ

là một ảo tưởng trong đời sống thực của nàng. Nàng không có một tin tức gì về chàng, nhưng, nàng vẫn chờ đợi. Mỗi giây, mỗi phút, mỗi ngày, mỗi đêm. . . nàng sống với con chim Phượng của nàng, con chim Phượng trên thân thể nàng. Thời gian trôi qua, những nét trạm trở sắc sảo, những màu sắc rực rỡ đã mờ đi rất nhiều; giờ đây con chim Phượng chỉ còn lại những nét chính như trên một bản in lại vụng về, những đường chỉ có chỗ đã bị đứt quãng, có chỗ thì mờ nhạt, màu sắc thì héo úa hoặc đã phai mất hoàn toàn. Nhiều khi nhìn con chim Phượng của nàng phản chiếu trên tấm gương soi, nàng buồn rầu, muốn khóc.

Nàng giờ đây đã như một trái cây đang đến độ chín muồi, vô cùng đẹp đẽ và hết sức hấp dẫn mặn mà, rồi cũng như mọi người đàn bà khác, nàng cũng sẽ

phải lập gia đình. Có lần, nàng tưởng tượng trong đêm tân hôn của nàng, người chồng bỗng phát giác trên chiếc mông bên phải của nàng có chạm hình một con chim kỳ lạ đã phai màu, lớn hơn một bàn tay, người chồng chắc chắn sẽ vô cùng kinh ngạc, sửng sốt và không thể không đặt câu hỏi với nàng:

- Với hình xăm như thế này, ở một chỗ như thế này, ngày xưa chắc em có một đời sống bất bình thường lắm phải không? Nàng sẽ nói:

- Không, em có một quá khứ rất bình thường. Nhưng em có một mối tình không bình thường, một mối tình không có thật, như con chim Phượng. Chim Phượng không có thật, nó chỉ hiện hữu trong trí tưởng tượng của con người thôi.

Lê Uyên Phương

Đà Lạt qua 10 năm biến đổi (Ảnh Trần Văn Châu).

Hình 1: Khu trung tâm Đà Lạt năm 1955

Hình 2: Khu trung tâm Đà Lạt năm 1966

